

است. طبق قانون در مرحله اول انتخابات، فقط کسانی که حداقل ۲۵ درصد از کل آرای مأخوذه در یک حوزه را کسب کرده‌اند، می‌توانند به مجلس راه پیدا کنند و در صورت تکمیل نشدن نمایندگان آن حوزه، دو برابر نماینده مورد نیاز برای دور دوم معرفی می‌شوند. اما با توجه به کاهش همیشگی مشارکت در دور دوم نسبت به دور اول، به ویژه در انتخابات مجلس، این سؤال مطرح است که آیا برگزاری دور دوم می‌تواند در افزایش آرای نامزدهای دور اول تأثیرگذار باشد؟

با نگاهی به نتایج انتخابات اخیر می‌توان گفت، پاسخ این سؤال منفی است. به طور مثال، در حوزه تهران، آرای ۱۱ نفر منتخب در دور دوم به طور متوسط به میزان ۱۰۰ هزار رأی نسبت به دور اول کاهش یافته است. به عبارت دیگر، این نمایندگان، همان میزان رأیی را که در دور اول انتخابات کسب کرده بودند، نتوانستند در دور دوم کسب کنند. حوزه‌های دیگر نیز مطمئناً از این قاعده مستثنا نبوده‌اند. البته این مسأله در مورد حوزه‌هایی که کل نتایج ابطال شد (مانند زابل) صادق نیست و برگزاری دور دوم در این حوزه‌ها منطقی است. اما با بررسی جمیع جوانب و با توجه به هزینه‌هایی که برگزاری هر دور انتخابات به همراه دارد، نمی‌توان دستورالعملی غیر از آنچه در دور اول حاصل شد، برای دور دوم انتخابات این دوره مجلس شورای اسلامی قایل بود.

تعدد کاندیداها بدون وجود احزاب، یعنی تشتت آرا

یکی از مسائلی که در جریان انتخابات مختلف سال‌های اخیر دیده شده، حجم بالای ثبت نام نامزدها بوده است. این مسأله به ویژه در انتخابات ریاست جمهوری نهم به وضوح دیده شد، جایی که بیش از هزار نفر، جهت تصدی پست ریاست جمهوری روانه ستاد انتخابات کشور شدند و به عبارتی، خود را شایسته تصاحب پست رییس جمهوری ایران می‌دیدند. دلیل عمده این مسأله به فقدان احزاب مردمی باز می‌گردد که می‌توانند کاندیداهای متعددی را استقبال کرده و با سامان‌دهی مناسب آنها را غربال نمایند. ضمن این که این غربال نباید در سطح بالا و به طور مثال از طرف شورای نگهبان صورت گیرد. زیرا شورای نگهبان را باید در مقام عالی‌تر خود برای بررسی نامزدهای نهایی (احزاب واقعی) قرار داد. گفتنی است که در آن دوره، انتخابات نهایتاً بین ۷ نفر برگزار شد. از سوی دیگر، در غیاب احزاب فراگیر ممکن است آرای واقعی مردمی منعکس نشود. به عنوان نمونه، در انتخابات ریاست جمهوری نهم، اصلاح‌طلبان بر این عقیده بودند که اگر بر سر یک کاندیدا ائتلاف می‌کردند و مجموع آرایشان به حساب آن فرد ریخته می‌شد، معادلات دیگری در دور دوم ریاست جمهوری رقم می‌خورد. مجموع مطالب فوق نشان می‌دهد وجود احزاب فراگیر می‌تواند پشتوانه نمایندگان منتخب را به مراتب افزایش دهد. در انتخابات مجلس هشتم، بیش از ۷۲۰۰ نفر ثبت نام کردند و ۴۵۰۰ نفر تأیید صلاحیت شدند. یعنی به طور متوسط برای هر کرسی ۱۵ نفر رقابت می‌کردند. در این شرایط و با احتساب این که هیچ

کاندیدایی بی‌رأی نمانده است، آرای مردم بین کاندیداها پخش شد و نفر اول در بسیاری از حوزه‌ها با پشتوانه ناچیزی به مجلس راه یافت و در ۵۴ حوزه، انتخابات به دور دوم کشیده شد. نتیجه این مسأله چیزی جز سوختن تعداد زیادی از آرا و کم‌اثر شدن مشارکت ۶۰ درصدی مردم در دور اول نبود. در نهایت و با توجه به

تورم جهانی در بستر تورم داخلی

چه کسی مسؤول گرانی برنج است؟

طی هشت ماه گذشته، قیمت برنج به عنوان یکی از دو مایحتاج اصلی غذای خانوار ایرانی، تا چهار برابر افزایش یافته است.

فروش رسانده‌اند. وی بالا رفتن قیمت برنج را به دلایل رشد هزینه تولید، کاهش تولید ناشی از خشکسالی و رشد قیمت جهانی برنج می‌داند، ولی معتقد است که در حال حاضر زمان کشت برنج تازه شروع شده و هنوز برنج‌های گران جهان وارد کشور نشده‌اند.

اقدامات دولت برای پیشگیری از افزایش قیمت

اگرچه اسکندری، وزیر جهاد کشاورزی، پیش از این، وعده خودکفایی تولید محصول برنج در سال جاری را به عرصه خبری و تبلیغی کشانده بود، اما حال و روز برنج‌کاران در روزهای گذشته از سال جدید، چندان تعریفی ندارد. به همین منظور، در وزارت بازرگانی، خبر واردات برنج برای کنترل بازار و کاهش قیمت آن شنیده می‌شود و به منظور مقابله با خشکسالی نیز ذخیره مناسب و کافی در انبارهای دولتی صورت گرفته است. از سوی دیگر، گمرک نیز تصمیم گرفته از افزایش حقوق گمرکی برنج جلوگیری کند و بر اساس تصمیم، افزایش قیمت جهانی برنج در حقوق گمرکی لحاظ نخواهد شد و مانند گذشته، برای ورود هر تن برنج ۴۰۰ دلار در نظر گرفته می‌شود. به گزارش خبرنگار «اقتصاد ایران»، هم‌اکنون قیمت هر کیلوگرم برنج هاشمی - که برنج رایج و عمده در بازارهای استان گیلان را تشکیل می‌دهد - از ۱۲ هزار ریال در فروردین به ۳۰ هزار و ۹۰۰ ریال تا ۴۰ هزار ریال افزایش یافته است. این نوع برنج، کل هفته گذشته تاکنون، تا ۱۰ هزار ریال رشد داشته است. انواع دیگر مانند برنج علی کاظمی نیز کمیاب شده‌اند.

هر کیلوگرم برنج علی کاظمی از ۱۹ هزار ریال، به ۳۰ هزار و ۲۰۰ ریال، برنج خارجی احمدی از ۱۴ هزار ریال به ۱۹ هزار ریال و برنج تایلندی از چهار هزار و ۹۰۰ ریال به ۱۰ هزار ریال رسیده است. در پایان، این سؤال مطرح است که در شرایطی که قیمت برنج حدوداً طی هشت ماهه گذشته، سه برابر شده، چه کسانی مسؤول هستند. تولیدکننده، بنکدار، خرده‌فروشان، واردکنندگان یا خارجی‌ان؟ چه کسی باید پاسخگوی سفره‌های مردم باشد و نقش دولت در این ماجرا چیست؟ البته، در کنار افزایش قیمت جهانی برنج، بستر تورمی کشور را نیز باید مقصر شناخت. ■

بهای برنج، مانند برخی کالاها چون مسکن، افزایش غیرمترقبه و باورنکردنی داشته است. قیمت هر کیلو برنج داخلی درجه یک که در شهریور و مهر ماه سال گذشته از ۱۵۰۰ تا ۱۷۰۰ تومان متغیر بود، هم‌اکنون بین ۳ تا ۴ هزار تومان معامله می‌شود. این در شرایطی است که برنج وارداتی ایران از کشورهای تایلند، آروگوئه، هند و پاکستان نیز از قیمت پایه هر کیلو ۶۰۰ تومان به ۳ هزار تومان افزایش یافته است. گزارش‌های دریافتی از سطح شهر تهران نیز خبر از جمع‌آوری برنج از فروشگاه‌های زنجیره‌ای و دیگر فروشگاه‌های عرضه‌کننده این کالا دارد، به طوری که سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان را مجبور به صدور اطلاعیه‌ای کرده که طی آن، از مردم خواسته شده تا احتکارکنندگان برنج را از طریق تلفن ۱۲۴ معرفی کنند تا با آنها برخورد شود.

علل گرانی

خشکسالی اخیر که به گفته مسؤولان، در ۴۰ سال اخیر بی‌سابقه بوده، یکی از عوامل کاهش عرضه برنج در کشور است. فعالان واردکننده برنج به کشور معتقدند که افزایش قیمت برنج، یک مسأله جهانی است و کشورهای تولیدکننده برنج، از چندی پیش، این محصول را به صورت عمده نمی‌فروشند و به همین دلیل در بازارهای جهانی، کمبود به وجود آمده است. به طور مثال، دولت هند صادرات دو نوع برنج شربتی که برنجی ارزان قیمت است و برنج دانه بلند ۱۱۲۱ که در ایران پرمصرف است را ممنوع کرده است. آنها می‌گویند که قیمت تمام شده واردات برنج دانه بلند ۱۱۲۱ هندی که در سه ماه آخر سال ۸۶ کیلویی ۱۲۴۳ تومان بود در فروردین ماه به ۱۴۱۵ تومان و در حال حاضر به ۲۴۰۰ تومان رسیده است. قیمت تمام شده برنج پاکستانی سوپر کرمل که در ایران پرمصرف است در سه ماهه آخر سال ۸۶ کیلویی ۸۲۹ تومان، در فروردین ۱۴۰۹ تومان و در اردیبهشت ماه ۲۰۳۹ تومان بوده است. اما جمیل عزیزه شایق، دبیر انجمن برنج ایران، بالا بودن قیمت برنج در این مقطع از سال را منطقی نمی‌داند و می‌گوید: کشاورزان هیچ سودی از این افزایش قیمت کاذب نمی‌برند، چون آنها تولید خود را حداکثر تا پاییز سال ۸۶ به